

Mottagare

Överförmyndarnämnden

Angående implementering av ny styrmodell

Förslag till beslut

- Överförmyndarnämnden beslutar att fastställa förslagen på mål för 2024 och skicka dessa till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Inför införandet av en ny styrmodell i Region Gotland har varje nämnd fått i uppdrag att arbeta fram ett fåtal verksamhetsnära mål som fokuserar på förbättringsområden och har positiva effekter för dem som nämnden är till för. I överförmyndarnämndens fall är detta huvudmän och ställföreträdare.

Överförmyndarnämndens förslag till förslag på mål för 2024 är att:

Angående komplettering av årsräkningar

1. Under 2024 ska andelen av ställföreträdarnas årsredovisningar som behöver kompletteras vara högst 40 %.

Motivering:

Den största, och mest arbetsomfattande av överförmyndarnämndens arbetsuppgifter är den årliga granskningen av ställföreträdarnas årsräkningar.

Varje år granskas drygt 700 årsräkningar. När granskningen är klar beslutar överförmyndarnämnden om eventuellt arvode till ställföreträdaren. En stor andel av de inlämnade årsräkningarna kan inte granskas utan att nämnden behöver begära in kompletterande uppgifter från ställföreträdaren eller från banker. 2020 behövde 58 % av de inlämnade årsräkningarna kompletteras, 2021 var det 56 % och 2022 var det 47 %.

Behoven av kompletteringar innebär merarbete för nämnden, längre handläggningstid avseende granskningen och därmed mindre tid som kan läggas på andra aktiviteter. För ställföreträdarna innebär det en längre väntan på arvode eller besked om att granskningen är klar. För huvudmannen kan det innebära att en eventuell rättsförlust tar längre tid att upptäcka.

Att förbättra kvaliteten på inlämnade årsräkningar så att färre behöver kompletteras innebär således positiva synergieffekter. I första hand för nämndens målgrupp men också för nämnden och dess kansli.

Metod för mätning:

Samtliga begärda kompletteringar diarieförs i respektive akt i nämndens verksamhetssystem. Antalet begärda kompletteringar divideras med antalet inlämnade årsräkningar. Källan är således diarieförd information i överförmyndarnämndens verksamhetssystem.

Angående digitalt inlämnade årsräkningar

2. Under 2024 ska antalet digitalt inlämnade års- eller sluträkningar öka med minst 20 stycken i jämförelse med föregående år.

Motivering:

Den stora mängden årsräkningar utgör inte bara en stor arbetsbörda avseende granskning. Det innebär också ett omfattande administrativt jobb att omhänderta och diarieföra drygt 700 årsräkningar med tillhörande underlag.

Sedan 3 år tillbaka erbjuder nämnden samtliga ställföreträdare möjligheten att lämna in sina års- och sluträkningar (lämnas in vid entledigande eller avslutat ärende) genom en e-tjänst. Av 812 stycken inkomna års- och sluträkningar 2022 kom 62 stycken in i digital form. 2021 var 47 stycken av sammanlagt 817 års- eller sluträkningar digitala. 2020 var motsvarande siffror 23 av 792. Förbättringspotentialen i frågan är således stor.

Förutom att det administrativa arbetet skulle underlättas är möjligheten att lämna årsredovisning i digital form också efterfrågad bland ställföreträdarna. E-tjänsten möjliggör också en ökad kvalitet i redovisningen. Det gäller både för de underlag som lämnas in såväl för det som ska granskas. En inte oviktig anledning till att få hittills använt e-tjänsten tros höra samman med användarvänligheten där delar av tjänsten behöver förbättras. Därför kommer en utredning om ett inköp av ett nytt (eller en uppgradering av existerande) verksamhetssystem vara en prioriterad aktivitet.

Metod för mätning:

Antalet digitala års- och sluträkningar hämtas ut genom e-tjänstens statistiska rapporter. Dessa jämförs med förutvarande års siffror.

Angående kompetensförsörjning av ställföreträdare

3. Under 2024 ska antalet nya ställföreträdare, som inte har anknytning till sin huvudman, öka i jämförelse med föregående år

Motivering:

Överförmyndarnämndens största utmaning är kompetensförsörjningen av ställföreträdare. Det vill säga rekrytering och utbildning av tillräckligt många lämpliga ställföreträdare så att alla som vill ha och behöver en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare också kan förordnas en sådan inom en rimlig tid. Under många år har också en relativt stor andel av godman- och förvaltarärendena under nämndens tillsyn fördelats på ett mindre antal

ställföreträdare. Det är en hög riskfaktor, då det kan uppstå ett snabbt behov av många nya gode män eller om någon som har många uppdrag begär sitt entledigande, blir sjuk eller avlider. En större spridning av huvudmännen på ett större antal ställföreträdare är således en eftersträvansvärd effekt med hänvisning till både huvudmännens rättssäkerhet såväl som nämndens arbetsbörda.

Överförmyndarens handläggningstid är längre än önskvärt och detta behöver ses över. Med handläggningstid avses den tid från det att ett ärende inkommit till dess att nämnden lämnat sitt yttrande till tingsrätten. För att åstadkomma förbättring i detta avseende skulle ett större antal möjliga ställföreträdare att tillfråga sannolikt förkorta handläggningstiden. Det skulle också medföra positiva synergieffekter för nämnden och för huvudmännen som genom det inte skulle behöva vänta lika länge på ett beslut efter inlämnad ansökan.

Anledningen till att nämnden vill fokusera på målet att öka antalet ställföreträdare som tar nya ärenden utan att ha en anknytning till sin huvudman är flera. Ett av skälen är att dessa förväntas kunna och vilja åta sig fler uppdrag. Det har också visat sig att de som har anhöriganknytning till sina huvudmän i lägre grad deltar i nämndens aktiviteter samt att de åtar sig andra uppdrag i betydligt mindre utsträckning än de som saknar tidigare relation till sina huvudmän. Gruppen anhöriga ställföreträdare är den grupp som också i högre grad rekryterar sig självt då dessa nästan alltid är föreslagna ställföreträdare redan i ansökan eller anmälan.

Metod för mätning:

Varje ställföreträdare som få sitt första uppdrag tilldelas en mentor inom ramen för Överförmyndarnämndens mentorskapsprogram (ÖFN § 64/2021 & ÖFN §68/2022). I handläggningen kring det noteras också huruvida ställföreträdaren har någon anknytning till huvudmannen eller ej, på så vis kan dessa olika grupper separeras och redovisas separat. Källan är således nämndens upprättade register som möjliggör mätning och att följa utveckling mot måluppfyllelse.

Bedömning

Överförmyndarnämnden gör bedömningen att förslagen till förslag på mål för 2024 utgår från centrala områden inom verksamheten och genom det riktar sig till de grupper som berörs av nämndens verksamhet.

Målen är också mätbara vilket möjliggör möjligheten att följa progress inom varje målområde.

Måluppfyllelse kommer att bidra till en förflyttning inom de områden som nämnden genom målen särskilt pekar ut som angelägna. Måluppfyllelse kommer också att bidra till förbättringar för nämndens målgrupp såväl som för verksamhetens utveckling.

Beslutsunderlag

Powerpoint nämndmål

Nulägeskarta, daterad den 17 februari 2023

Diskussionsunderlag – förslag på förslag till mål, daterad den 17 februari 2023

Minnesanteckning från diskussionsmöte, daterad den 21 februari 2023

Tjänsteanteckning, daterad den 1 mars 2023

Kristina Hansson

Tf. enhetschef

Skickas till

Regionstyrelsen